

Chapit 22

Nan chapit sa a, n ap jwenn:

Pwoblèm ki konn mache ak règ

Lè règ la vin fò (anpil san)	360
Lè règ la vin fèb (ti kras san).....	360
Lè règ nou vin twò souvan, oubyen lè n ap bay san, alòske nou pa gen règ	361
Lè règ nou pran twòp tan anvan l vini, oubyen lè règ la sispann vini.....	361

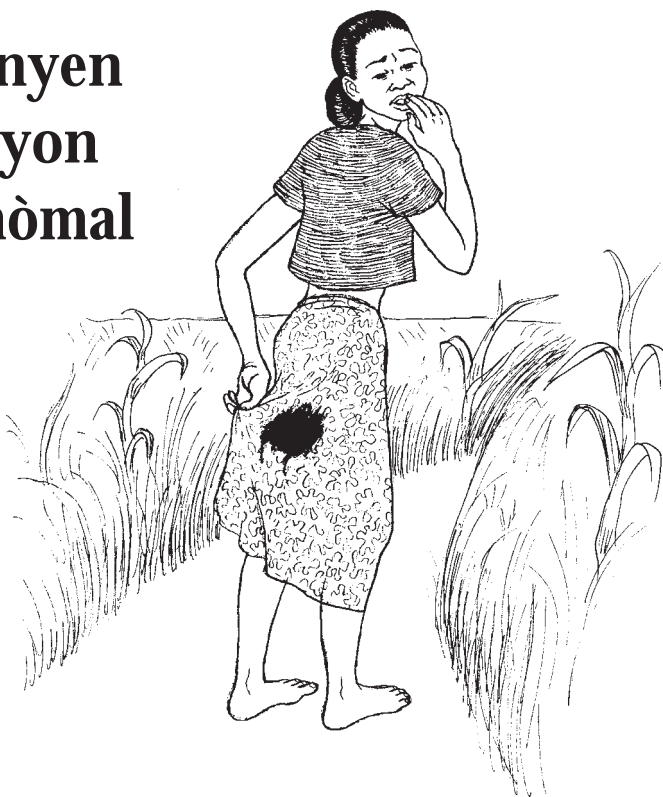
Lòt kalite pwoblèm san

Lè n ap senyen pandan gwosès	362
Lè n ap senyen apre akouchman	362
Lè n ap senyen apre yon avòtman oubyen yon fòs kouch.....	363
Lè n ap senyen apre yon kontak seksyèl	363
Lè n ap senyen apre menopòz	363

Kijan pou n sèvi ak enfòmasyon ki nan chapit sa a:

Pifò nan pwoblèm ki ka lakòz n ap bay san e ki parèt nan chapit sa a byen detaye nan kèk lòt pati nan liv la. Si n gen yon pwoblèm san, chache l nan chapit sa a, epi pou n jwenn plis enfòmasyon, ale nan paj ki sou lis la. Si yo pa pale sou pwoblèm nou an, fòk nou al wè yon travayè sante ki te resevwa bon jan fòmasyon pou l fè egzamen basen.

Lè n ap senyen nan vajen yon jan ki pa nòmral

Se nòmral pou gen kèk chanjman tanzantan nan fason règ nou vini akòz maladi, tèt chaje, gwosès, alètman, akòz nou sot fè yon gwo vwayaj, akòz nou travay twòp, oubyen akòz nou chanje fason n abitye manje. Men si gen chanjman sanzatan nan fason règ nou vini, yo dire plizyè mwa oubyen tou si chanjman sa yo mache ak lòt pwoblèm, nou kapab byen gen yon pwoblèm ki pi grav.

➤ *Si gen chanjman sanzatan nan fason règ nou vini, toujou mete lan tèt nou se kapab ansent nou ansent - menm lè n ap itilize yon metòd planin.*

Siy danje

Si yon fanm gen nenpòt siy danje sa yo, li ka bezwen laswenyay nan men doktè san pèdi tan. Pou n jwenn plis enfòmasyon, gade nan paj ki sou lis la.

- n ap bay san epi nou gen doulè nan vant, chak fwa règ nou pa vini (paj 73)
- n ap bay san alòske nou prèt pou n akouche (paj 74)
- n ap bay anpil san apre akouchman, apre yon fòs kouch oubyen apre yon avòtman (paj 92, 234 ak 251)

règ

gwosès

Problèm ki konn mache ak règ

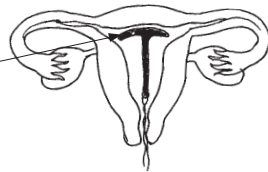
LÈ RÈF LA VIN FÒ, OUBYEN LÈ L FÈ LONTAN SOU NOU

- Règ nou vin fò, si, nan pi piti pase 1 è d tan, nou gen tan plen yon kotèks oubyen yon twal.
- Règ la fè lontan sou nou, si l dire plis pase 8 jou.
- Nou gen gwo emoraji tou, lè gen ti boul san (ti boul mou, wouj fonce epi klere ki pòtre ak ti moso fwa) k ap soti nan vajen nou.
- Si yon emoraji fè plizyè semèn, plizyè mwa oubyen plizyè ane sou nou, san nou gen dwa vin pòv (anemi, gade nan paj 172).

Kisa ki lakòz sa:

- Ovè nou pa pwodui ovil paske gen yon dezòd nan kantite òmòn kò nou fè. Se sitou fanm ki gen pi piti pase 20 lane ak fanm ki gen mwens pase 40 lane ki konn gen pwoblèm sa a (gade nan paj 47).

- Yon esterilè ka fè règ nou vin pi fò (gade nan paj 216).

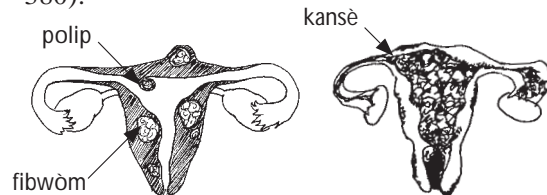
- Fòs kouch, menm si nou pa t janm konnen si n te ansent. (Gade nan paj 234)

- Si n gen vant fè mal epi, an menm tan, n ap senyen, nou ka byen gen yon gwoès ekstra-iteren, sa vle di yon gwoès andeyò matris la. Se yon KA IJAN. Fòk nou kouri lopital san pèdi tan (gade nan paj 73).

- Nou kapab byen gen yon pwoblèm ak glann tiwoyid nou.
- Nou ka gen ti boul (fibwòm oubyen polip) oubyen yon kansè nan matris (gade nan paj 380).

ATANSYON Kouri al wè yon travayè sante ki konn fè egzamen basen, si n ap senyen anpil epi:

- se ponpe vajen nou ap ponpe san a.
- règ nou vin fò e li kontinye vini san rete pannan 3 mwa
- nou panse gen chans pou n ansent
- nou gen gwo doulè pandan n ap bay san an.

LÈ RÈG NOU VIN FÈB

Si règ nou vin fèb chak mwa, sa pa vle di nou gen yon pwoblèm sante kanmèm.

Kisa ki ka lakòz yon pwoblèm konsa:

- Kèk metòd planin familyal - tankou piki planin, enplan ak grenn planin - ka fè n bay mwens san, lè n gen règ nou.
- Ovè nou gen dwa pa pwodui ovil.

planin familyal,
chanjman nan fason
règ nou vini

LÈ RÈG NOU VINI TWÒ SOUVAN, OUBYEN LÈ N AP SENYEN ALÒSKE NOU PA GEN RÈG NOU.

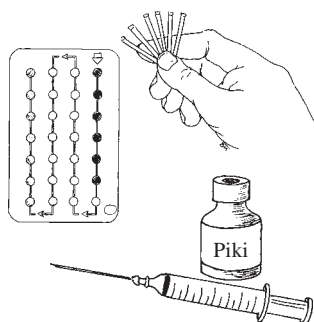
Kapab gen yon bagay ki pa mache, si règ nou vin pi souvan pase chak 3 semèn oubyen tou si règ la ap fè alevini nenpòt ki jan sou nou.

Ki sa ki ka lakòz yon pwoblèm konsa:

- Ovè nou gen dwa pa pwodui ovil (gade nan paj 48).
- Nou gen dwa gen ti boul (fibwòm oubyen polip) oubyen yon kansè nan matris, sitou si règ la vin fò epi l pa vini regilyè (gade nan paj 380).

- Apre menopòz nou, n ap pran medikaman ki rele estwojèn nan (gade nan paj 125).
- Kèk metòd planin familyal - tankou grenn planin, enplan ak piki planin - ka fè n bay san pi souvan (gade nan paj 208, 213 ak 214).

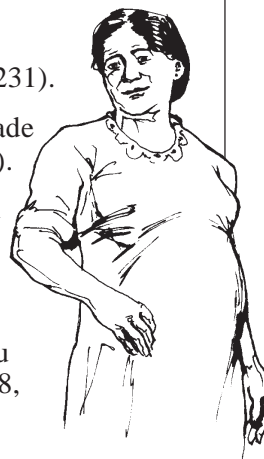
➤ Metòd planin familyal òmonal yo, tankou grenn planin, enplan oubyen piki planin ka chanje fason règ nou vini

LÈ RÈG NOU PRAN TWÒP TAN ANVAN L VINI, OUBYEN LÈ RÈG LA SISPAAN VINI

An jeneral, règ nou pran ant 21 a 35 jou pou l vini. Menm si règ nou ta pran plis tan ankò pou l vini, sa pa vle di nou gen pwoblèm. Men kapab gen yon bagay ki pa mache oubyen tou nou kapab ansent, si règ nou pa vini ditou.

Kisa ki lakòz yon pwoblèm konsa:

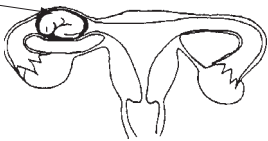

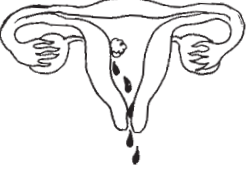
- Yon gwosès (gade nan paj 67).
- Yon fòs kouch (gade nan paj 98).
- Ovè nou gen dwa pa pwodui ovil (gade nan paj 231).
- Yon maladi grav - tankou malarya, tibèkiloz (gade nan paj 387) oubyen SIDA (gade nan paj 283).
- Si n gen plis pase 40 oubyen 45 an, nou gen dwa prèt pou n rete (menopòz) (gade nan paj 124).
- Kèk metòd planin familyal - tankou grenn planin, piki planin ak enplan - ka fè règ nou pran anpil tan anvan l vini (gade nan paj 208, 213 ak 214).

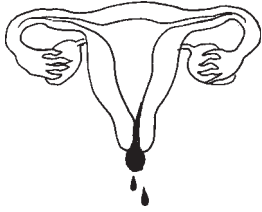
➤ Si n gen plis pase 18 lane epi n poko janm gen règ nou, fòk nou kouri al wè yon doktè.

Depi yon fanm ap granmoun, gen chanjman k ap fèt tou nan kantite tan li pran pou l gen règ li.

Lòt kalite pwoblèm san

LÈ NAP BAY SAN PANDAN GWOSÈS OUBYEN APRE AKOUCHMAN			
Pwoblèm san an	Kisa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
N ap bay san pandan 3 premye mwa gwsès yo epi nou gen yon doule ki pa sispann oubyen ki ap fè alevini sou nou.	Gwsès ekstra-iteren, sa vle di, andeyò matris la. 	KA IJAN! Kouri lopital san pèdi tan.	73
N ap bay san pandan 3 dènye mwa gwsès yo.	<ul style="list-style-type: none"> Plasennta a ap dekole soti nan matris la. Plasennta ap kouvri kòl matris la. 	KA IJAN! Kouri lopital san pèdi tan.	74
N ap bay san pandan 6 premye mwa gwsès yo.	Kapab se yon fòs kouch n ap fè (sitou si n gen doule ki sanble ak tranche). 	Veye epi tann. Si senyen an vin fò anpil, ale lopital.	98
Gwo emoraji pandan akouchman oubyen touswit apre akouchman an.	Gen kèk moso plasennta ki rete nan matris nou. Matris la bouke travay, li pa ka ranmase kò l pou l fèmen. 	KA IJAN! Kouri al wè yon fanm saj oubyen kouri lopital.	92
N ap bay yon ti san wòz panna 3 premye mwa gwsès yo, san n pa gen doule.	Gen dwa pa gen ankenn pwoblèm, men tou, nou kapab byen pral fè yon fòs kouch.	Chache kote yo pale de: "lè n n ap senyen byen bonè pandan gwsès".	74
Règ nou pa vin nòmàl. Se tras san oubyen ti san fèb n ap bay.	Ti bebe a ki kòmanse devlope ap kole kò l sou pan matris la. Yo rele sa enplantasyon. Se yon bagay nòmàl 	Chache chapit ki pale sou: "Gwsès ak akouchman" an.	67

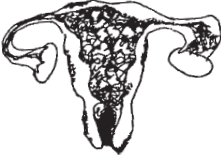
LÈ N AP SENYEN APRE YON AVÒTMAN OUBYEN YON FÒS KOUCH

Pwoblèm san an	Kisa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
Nou gen yon gwo emoraji oubyen n ap senyen pandan plis pase 15 jou, oubyen tou emoraji a mache ak doule oubyen lafyèv.	gen kèk moso vyann ki rete nan matris nou enfeksyon nan matris. 	Ka ijan! Kouri lopital san pèdi tan.	251 255
Se kòm si se règ nou genyen, men san an kontinye koule pannan 5 a 15 jou. Li vin pi fèb chak jou.	Se yon bagay nòmal 	Chache kote yo pale de: "Ki sa k ap rive apre yon avòtman"?	249

LÈ N AP SENYEN APRE N FIN FÈ LANMOU

Pwoblèm san an	Kisa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
N ap bay san pandan oubyen apre n fin fè lanmou.	maladi seksyèlman transmisib (MST)	Chache "gonore ak klamidya"	265
	maladi enflamasyon nan basen	Chache "maladi enflamasyon nan basen"	272
	kadejak	Chache ch. 19, "kadejak"	327
	ti boul oubyen kansè nan kòl matris oubyen nan matris la menm	Chache "kansè nan kòl matris" ak "pwoblèm nan matris"	377 380

LÈ N AP SENYEN APRE MENOPÒZ

Pwoblèm san an	Kisa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
Nou kòmanse bay san 12 mwa oubyen plis pase 12 mwa apre n fin rete (menopòz)	ti boul oubyen kansè nan matris 	Kouri al wè yon travayè sante ki gen kapasite pou l fè yon egzamen basen	380
	ti boul oubyen kansè nan kòl matris	Nou ka bezwen fè yon Papanikola (Pap tès) oubyen yon dilatasyon ak kitaj	377